

CHECKLIST BURGERPARTICIPATIE

- Een checklist met aandachtspunten te gebruiken bij projecten waar burgerparticipatie een rol speelt, met het doel om deze burgerparticipatie zo optimaal mogelijk te laten te verlopen -

Aangeboden aan het College van Burgemeester en Wethouders van de stad Groningen, door de fractie van D66 in de Groninger Gemeenteraad op 11 mei 2011

Checklist

D66 Groningen Stad hecht grote waarde aan een optimale burgerparticipatie in Groningen. Bij overleg tussen Gemeente en burgers is het belangrijk dat de Gemeente aandacht heeft voor de positie van haar inwoners. Om deze positie te garanderen en te beschermen let D66 in de toekomst bij projecten waar burgerparticipatie een rol speelt op onderstaande aandachtspunten¹. De punten zijn opgedeeld in drie categorieën, te weten aandachtspunten die voorafgaand, tijdens en na afloop van het project van belang zijn.

D66 hoopt met de checklist een impuls te geven aan de wijze waarop de Gemeente omgaat met burgerparticipatieprocessen, maar hoop tevens dat de Gemeente andere partijen (zoals gesubsidieerde instellingen, woningcorporaties, partijen die ontheffing van een bestemmingsplan vragen) zal aansporen tot het hanteren van deze gedragscode inzake burgerparticipatie.

Voorafgaand aan het burgerparticipatieproces

- 1: Plaats betrokken burgers, zoals omwonenden, niet voor voldongen feiten
- 2: Volg de aanbeveling uit de veranderkunde: 'leg mensen eerst de problemen voor en niet meteen de oplossing'
- 3: En: zoek de communicatie zoveel mogelijk in vooroverleg in plaats van in uitleg achteraf
- 4: Kijk naar projecten in onderlinge samenhang: hoe zijn minder wenselijke of juist zeer gewenste voorzieningen verdeeld over de wijken in de stad; welke ontwikkelingen zijn er binnen een wijk?
- 5: Maak het speelveld duidelijk: waarover is inspraak en participatie mogelijk, waarover niet (meer); wijs in de verband zonodig op de participatieparagraaf in relevante stukken
- 6: Wees duidelijk over procedures en planningsdata
- 7: Vorm zonodig een begeleidingscommissie of klankbordgroep en maak tevoren duidelijk wat daarvan de opdracht, de kaders, de mogelijkheden en beperkingen zijn
- 8: Zorg voor goede contacten vanuit de ambtelijke organisatie. Bedenk hierbij dat het hier gaat om getrainde ambtenaren die deskundigheid hebben met betrekking tot participatieprocessen, en dat niet altijd de meest inhoudelijk betrokken medewerker de beste 'participatie-ambtenaar' is
- 9: Zorg voor het geld en de faciliteiten die voor het inspraakproces nodig zijn
- 10: Focus op samenwerking tussen gemeente, betrokken instelling(en) en betrokkenen / omwonenden
- 11: Geef de Gemeenteraad een bescheiden, maar wel duidelijke rol in de voorfase

¹ Bij deze checklist is onder meer gebaseerd op:

- *de Nota 'Operatie Achtertuin', Gemeente Groningen, 2002;*
- *'Het Venijn zit in de Start', D66 fractie Groningen, 2006;*
- *Kadernota Burgerparticipatie, Gemeente Groningen, 2011;*
- *Inspraakverordening Gemeente Groningen;*
- *Geene Management&Communicatie: Mastercursus Inspraak&Participatie voor RO/EZ, 2010*
-

Tijdens het burgerparticipatieproces

- 12: Blijf tussentijds steeds informeren en terugkoppelen. Zorg voor digitale informatievoorziening: via een website of de nieuwe media
- 13: Maak bij die informatie en terugkoppeling onderscheid tussen direct betrokken en de bredere groep (de buurt; de wijk; de ondernemers). Informeer beide elk op specifieke wijze
- 14: Laat voldoende ruimte voor emoties en laat merken dat die emoties worden waargenomen
- 15: Wees zorgvuldig in processen en procedures, vooral wanneer er emoties in het spel zijn
- 16: Kom beloftes na of maak tenminste duidelijk dat en waarom ze niet kunnen worden nagekomen
- 17: Beperk je niet tot het geven van informatie, maar maak gebruik van de ideeën van betrokkenen en laat weten wat je er mee gedaan hebt
- 18: Als ambtenaren tussentijds vertrekken of van een dossier worden gehaald: informeer de bij dat dossier betrokkenen
- 19: Als de processen moeizaam verlopen: overweeg een mediation-traject
- 20: Het lijkt een open deur, maar is het niet: neem betrokken burgers serieus!

Na afloop van het burgerparticipatieproces

- 21: Als de procedure eenmaal is afgelopen: doe aan nazorg
- 22: Zorg voor duidelijke afronding, met verslag van de procedure
- 23: Evalueer - intern en desgewenst ook met de gemeenteraad - het proces
- 24: Evalueer het proces met de betrokkenen.